

AKPA USQRQ-EMANA CHRIST

Matthew 2:1-23; Luke 2:1-20.

QYQHQ UKPEP-N̄KPQ 417

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Ekufehe ndik; koro sese, mmada eti mbuk akwa idaresit, eke edinyenede kpukpru owo, nsok mbufo” (Luke 2:10).

Isen-owo Heaven

Akpa usqrq-emana Christ emi ekedarade toto ke ediwak isua ko ke ekpri obio Bethlehem ama ada isen-owo emi eketode Heaven aka obot Judaea. Ema ekop ikwq mme angel ke enyofn̄, ndien mme ekpemerofn̄ emi ekekpañde utofn̄ ema etiñ ete ke ofuri enyofn̄ ofkoyohq ye ikwq mme angel. Udim mme angel emi eketode Heaven ema edi ndikwq, “Ubofn̄ enyene Abasi ke ata enyofn̄” abañña Andinyaña ererimbot emi akamanade ke okoneyo oro ke Bethlehem.

Mme angel ema edediñq Jesus ke Heaven, ema enyuñ esikpono enyuñ etuak ibuot enq Enye adaña nte mmq ekwqde ekanare ebekpo Esie. Kpukpru ema edu ke inemesit ke Heaven, ndien ñkpq ndomo-kiet ikoduhe ndifina mmq. Edi usen kiet, Abasi ama osuk iso ese ererimbot onyuñ okut kpukpru iduq-esit ye ukut onyuñ ofdohq ete ke ekem ini nte Jesus enyenede ndisuhqre ñka do man akañwam mme owo.

Nsoñ-ibuot Ye Nnanenyin

Ini kiet ko, ererimbot ñko ekedi ebiet inemesit; ndien se ikotibede edi emi. Utu ke mme owo ndisuk ibuot nno Abasi, mmq ema ewofn̄re ekpofn̄ Enye enyuñ enam kpukpru oruk idiok-ñkpq. Ke ntre, afanikofn̄ ama oduk ererimbot utu ke inemesit. Ke ndisofn̄ ibuot ye Abasi, mme owo ema enyam idem mmq enq Satan, ndien mmq ikedighe aba nditq Abasi. Mmq ikenyeneke ñkpq ndida mkpe ekom-urua mme idiok-ñkpq mmq. Kiet kpof okodu emi ekekemedede ndifak mmq, me ndidep mmq nsio. Enye oro ekedi Jesus.

Akwa Idara Onq Kpukpru Owo

Ke Abasi ama okokut ukut ererimbot onyuñ ofdohq ke ekem ini nte Jesus ndika nte Andifak, Jesus ama aka akamana ke ufok enañ ke Bethlehem. Nte afo omokut ntak emi mme angel ekedarade? Mmq ekedara koro Abasi ama osio usuñ emi onq mme owo ke isofn̄ man etofn̄ ntak edu ke inemesit.

Mme ekpeme-erofn̄ ema ekop ndik ke ini emi mmq ekeikutde mme angel oro. Ekeme ndidi mmq ema ekere ete ke imofn̄ ikpaña. Edi angel emi ekedide ada-usuñ etiñ ete “ekufehe ndik; koro sese, mmada eti mbuk akwa idaresit, eke edinyenede kpukpru owo nsok mbufo; koro Andinyaña, emi edide Christ Ofbn̄, amana onq mbufo mfin ke obio David”. Edi do ke ikwq itoro mme angel okotim ofsofn̄ ete: “Ubofn̄ enyene Abasi ke ata enyofn̄, emem onyuñ odu ke isofn̄ ke otu owo emi Enye enende iso ye mmq”. Ama odot se mme angel ekwqde! Ata-ediye Ñkpq-uto Heaven ama ofuhqre edi ndiduñ ye owo, man edikpep mme owo nte ekpedude uwem. Mbuofidem ke Enye eyedade emem esin ke esit owo ekededi. Ndien Eyen-erofn̄ Abasi, emi edide uwa idiok-ñkpq, ama onyime ke Idemesie ndiyak uwem Esie nno owo, man ada mmq ofofn̄ ntak ofso Abasi.

Ñkpañ-utofn̄

Nnyin ifiofke me mmq efen ke esiode mme ekpemerofn̄ efep, ema ekop ikwq mme angel oro; edi mbon nsuhqre-idem oro ema ebak Abasi, ema enyuñ enyene esit emi ekopde etop Heaven. Edieke owo ekededi eyomde ndikpañ utofn̄, Abasi eyetiñ ikq onq enye. Ekeme ndidi nnyin idikopke ata ikq, edi esit nnyin eyemum etop emi Abasi oyomde ndinq nnyin edieke isañade suñ ke iso Esie, inyuñ ikpañde utofn̄ ke se Enye oyomde nditiñ nno nnyin. Ke ata ediwak ini ke ikotde Ñwed Abasi, ndusuk ufañ-ñwed oro eyedi etiene nnyin ata iñwañ-iñwañ, etie nte Abasi eketiñ ikq oro onq nnyin.

Nnyin ifiofke me Mary ye Joseph ema ekop ikwq mme angel oro, edi mme ekpeme-erofn̄ ema etiñ kpukpru se mmq ekekopde enq mmq. Mary ama ofiof ete ke Eyen imq edi Eyen Abasi, ndien okposuk edi enye miketiñke ñkpq ibañña oro, enye “ama omum kpukpru ñkpq emi akama, onyuñ

ekere mmọ ke esit esie”. Ekedi nsọn-urua nkpo-uto ọnọ enye ndifiok nte ke mme angel ema ekwo utibe ikwo ebaña Eyen esie.

Emem Emi Ekebode

Nso utọ idara ye emem ekesim mme ekpeme-erọn emi ekeikutde Jesus! Mmọ ema efiak eka itie utom mmọ, utom mmọ ama akabare efere oto ke idara ke esit mmọ. Mmọ ema ekut Jesus, Andifak ererimbot! Mmọ ema etuak ibuo enọ Enye enyuñ enyoñ ye edidiọñ.

Mme ekpeme-erọn ema etiñ ete ke edi mme angel ekeda mmimọ usuñ man ikokut ebiet emana Andinyaña “emi edide Christ Ọbọñ”. Kpukpru mmọ emi ekekopde ema edu ke mkpaidem, edi nnyin ifiokke mme ediwak owo ema eka man mmọ ekeikut ke idem mmọ.

Ediwak owo mfin, emi ekopde etop Edifak edu ke mkpaidem nte ekemedede ndifen mme idiok-ńkpọ owo, nte ekemedede ndikpuhọre uwem mmọ ye nte emem ye idara ekemedede ndida itie ndot-ndot uwem ye usua, edi mmọ inwanake ndiyom Jesus. Ke ntre, mmọ ikwe emem emi Enye ọnọde ke mfon etiene kpukpru mmọ emi etienede Enye.

Eto Ke Obio Emi Oyomde Usuñ

Okposuk edi ibat-ibat ke otu ediwak owo ke Bethlehem ekedide ke okoneyo oro man ekut Jesus, ama odu ndusuk mme ọfiok-ńkpọ owo emi eketode idut efen ke ini ekekopde ebaña emana Esie, mmọ esaña ata anyan usuñ eka man ekeikut Enye. Mmọ ikedighe mme Jew emi eketiede ebet Messiah emi, edi mmọ, ke esit akpanikọ ekeyom se ifonde ikan ye se ikemedede ndibighi anyan ini ńkan se ifiok idem mmọ ọkọnọde mmọ. Mmọ ke akpanikọ ema ekot mme ntiñ-nnim ikọ ke ukpep-ńkpọ mmọ, emi Abasi akadade Balaam usuñ nditiñ ete: “Ntantafiọñ asaña oto ke Jacob, esañ onyuñ adaha ke enyoñ ke Israel” (Numbers 24:17).

Mme ọfiok-ńkpọ owo ema ekpep ebaña mme ntantafiọñ, ndien okoneyo kiet mmọ ema ekut uyama emi akananam mmọ mikwe. Mme edi nte ke Abasi ọnọ ererimbot idiọnọ ete ke Messiah Israel edi? Esit mmọ ama emenere, ndien mmọ edaha eda etiene ntantafiọñ oro esim Bethlehem.

Ediyom

Ekeme ndidi owo ekededi emi ekpekesede okpokokut isio-isio ntantafiọñ emi, ndien ekpeketiene enye okokut Andinyaña, edi nnyin ifiok ibaña mme ọfiok-ńkpọ owo ifañ emi, emi ekeyomde ńkpọ nsinsi, emi ekenyuñ etienede ntantafiọñ esim ebiet emana Ọbọñ Ubọñ.

Mmọ ema esaña ebe mme akpa-utatan, ebe mme inyañ, edok mme obot, kpukpru ini ke ewowuk enyin ese ntantafiọñ tutu mmọ edisim akamba obio Jerusalem emi edidem okoduñde. Edi ukara mbon Rome ekemek edidem emi, idighe edidem Israel emi okotode ubon David. Mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ema ewet ete ke Messiah edito oruk David, ke ntre mme ọfiok-ńkpọ owo ekedori enyin ete ke Messiah edi edidem, ndien mmọ ema eka akamba itie ukara mme Jew man ekeikut Enye.

Afanikọn Ke Jerusalem

Mfin, ke ini eyen emi edide akpan amanade odok ke ufok edidem, idem esiduai kpukpru owo ke idut oro abaña emana esie, ndien mbuk eyekanare ofuri ererimbot. Eketie isen-isen ye mme ọfiok-ńkpọ owo ke ini mmọ esimde Jerusalem, ekut nte etiede ndobo-ndobo onyuñ etiede nte owo ndomo-kiet ifiokke ibaña emana Edidem.

Mme ọfiok-ńkpọ owo ema ebup ete: “Enye emi akamanade nte Edidem mme Jew odu mmọn? Koro nnyin ikokut ntantafiọñ Esie ke edem-usiaha-utin, imonyuñ idi ndituak ibuo nno enye.” Utu ke mme owo ekpedara ebaña utibe etop oro, mmọ ekekabare edu ke ntimere esit. Edidem ama okop, ndien enye enyene ndik ete ke owo efen eyeyom ndibọ itie edidem imọ. Enye ama onim mbuk mme ọfiok-ńkpọ owo ke akpanikọ koro mme uto mkposọn owo oro ikpasañake utọ anyan usuñ oro ndikese obufa nsek-eyen emi otode idut efen ke mibohọke Abasi akayarade emi saña-saña ọnọ mmọ.

Edidem Herod ama okot mme akwa oku ye mme ewet-ńwed (scribe) emi ekefiokde ibet onyuñ obup abaña me odu ńkpọ ndomo-kiet emi ekewetde ke ntiñ-nnim ikọ emi abañade edidem emi enyenede ndimana ke utọ ini ntem, ndien edieke edide ntre, ke mmọn. Ikadaha anyan ini ndikut

iborɔ. Mmɔ ema ekot: “Ndien afo Bethlehem, isɔn Judah, ukprike ukaha ke baba usuɔn kiet ke otu mbɔn Judah; Koro andikara eyeto fi ke esit ɔwɔrɔ, emi edikpemedede ikɔt Mi Israel.”

Herod ama abiaɓa ete ke imɔ nko imoyom ndituak ibuot nnɔ “Andikara” emi mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ekeyomde, ndien enye ama okot mmɔ ke ndibe etiɓ se mme anditiɓ ntiɓ-nnim ikɔ eketiɓde. Enye ama ɔdɔhɔ mmɔ eka Bethlehem ekeyom nsek-eyen oro, ndien efiak editiɓ enɔ imɔ man imɔ nko ikpeka ikatuak ibuot inɔ Enye.

Ada-Usuɔn Ntantafiɔn

Mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ema edaha isaɓ ini kiet, ko ke iso mmɔ, mmɔ ema etɔnɔ ntak ekut ntantafiɔn oro. Didie ke mmɔ ekekop inemesit ke ndifiɔk nte ke Abasi ke ododu ye mmɔ onyuɓ ada mmɔ usuɓ tutu mmɔ ekesim Andinyaɓa! Owo ekededi eke oyomde ndikut Jesus, Abasi isiyakke enye oyo ke ekim. Enye esidɔn uɓwana man ada enye usuɓ osim akpanikɔ.

Bethlehem ekedi ekpri obio emi mikoyomke usuɓ ikpɔn Jerusalem, ikonyuɓ idaha anyan ini mbemiso mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ekesim. Edi do ke mmɔ ekecut uɓwana emi okotode utibe ntantafiɔn nte ayamade nnen-nnen ke ufɔk emi Jesus okodude ye ete ye eka Esie. Mme ɔfiɔk-nkpɔ owo, mkpɔsɔn owo ke ererimbot, ema eduk nsuhɔre ebiet oro enyuɓ enuhɔ ke uteɓe enɔ ekpri Eyen oro. Mmɔ ema esioɓo mme nsɔn-urua inyene emi mmɔ ekedade eka, enɔ ke ntarubɔk ye kpukpru ima ke esit mmɔ. Mme owo emi, emi eketode idut efen, ema ebem mme oku ye mme ewet-nwed (scribe) iso, emi mikɔfiɔkke Edidem mmɔ, ebɔ edidiɔn.

Jesus ɔbɔhɔ

Abasi ama ɔnɔ mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ntɔt ke ndap ete mmɔ ekufiak etiene Herod, ndien mmɔ ema esaɓa usuɓ efen enyɔn idut mmɔ. Herod ama ebet ke anyan ini ete mmɔ efiak editiɓ enɔ imɔ ebiet eke ikpekemedede ndikut Jesus emi enye okoyomde ndiwot. Ke akpatre enye ama ɔfiɔk ete ke mmɔ idifiakke idi. Esit ama ayat enye eti eti, onyuɓ ekere ete imɔ iyasuk iwot Jesus. Enye ama ɔnɔ nditɔ-ufɔk esie uyo ete yak ewot kpukpru nsek nditɔ emi ekpride ɔtɔnɔde ke isua iba ɔsuhɔre; ke ndinam emi, enye ekekere ete ke Jesus eyedi kiet ke otu nditɔ oro. Edi Abasi ama otim ekpeme Eyen Esie, ndien Enye okoduɓ ke Egypt ye ete ye eka Esie, Joseph ye Mary, ke adaɓa ini emi utɔ ibak emi okosuk akade iso ke Jerusalem.

Abasi ama ɔnɔ Joseph ntɔt ete ke Herod eyesin ntime; ke ntre, usen kiet Joseph ama odibe ɔwɔrɔ ye ekpri ubon esie onyuɓ ada mmɔ aka anyan ebiet ɔkpɔn afanikɔn. Mmɔ ekedi ata ubuene, ndien mme enɔ emi mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ekenɔde ama aɓwam mmɔ ke isaɓ mmɔ ndika Egypt. Mmɔ ema esuhɔ do tutu edidem Herod akpa. Joseph ama esikpaɓ utɔn kpukpru ini ke ini Abasi etiɓde ikɔ-onyuɓ anam se enye okopde. Ke ini edidem ama akakpa, Abasi ama ɔdɔhɔ Joseph afiak ɔnyɔn aka Judaea onyuɓ okoduɓ ke ekpri obio Nazareth, man ikɔ Abasi emi eketiɓde ete ke eyekot Jesus Eyen Nazareth okposu. Edi do ke Eyen oro ɔkɔkɔri. Nnyin ikopke nkpɔ ibaɓa Enye tutu osim ini emi Enye ɔsɔnɔde isua duopeba emi ekecutde Enye nte ekpepde mme ɔfiɔk ibet nkpɔ ke Itie-ukpono Abasi (Temple).

MME MBUME

- 1 Jesus akamana ke mmɔn?
- 2 Anie eketiɓ abaɓa emana Esie?
- 3 Mme anie ekekop ebaɓa etop oro?
- 4 Nso ke mmɔ ekenam ke mmɔ ema ekekop etop oro?
- 5 Mme anie efen ke Abasi akayarade emana Jesus ɔnɔ? Didie?
- 6 Nso ke mmɔ ekenam ke ini mmɔ ekekopde etop oro?
- 7 Mmɔn ke mme ɔfiɔk-nkpɔ owo ekeyom Jesus?
- 8 Mmɔ ekenam didie efiɔk ebiet emi mmɔ ekeyomde ndika ɔtɔnɔde ke Jerusalem?
- 9 Nso ke Herod okoyom ndinam Jesus?
- 10 Jesus akasaɓa didie ɔbɔhɔ?